

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону

Международная стратегия экономического развития региона

International Strategy of Region Economic Development

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 3–5 вересня 2013 року)

Суми
Сумський державний університет
2013

цій галузі, а також здійснення дієвого контролю процесу виробництва екологічно якісної виноробної продукції.

1. Розвиток виноградарства і виноробства на Півдні України: ретросп. бібліогр. покажч./ Уклад.: О. Г. Пустова, О.О. Цокало, Д.В. Ткаченко, М. О. Семиліт. – Миколаїв: МДАУ, 2010. – 440 с.

2. Формування та реалізація національної екологічної політики України / [Веклич О.О., Волошин С.М., Жарова Л.В. та ін.]; за наук. ред. С.О. Лизуна; ДУ «ІЕПСР НАНУ». – Суми: Університетська книга, 2012. 336 с.

ПРИНЦИПИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Білецька Н. І.

*Український північно-східний інститут
прикладної й клінічної медицини, Україна*

Незалежно від пріоритетів соціально-економічного розвитку держави здоров'я громадян знаходиться за межами її концептуальних векторів чи ситуаційної багатofакторності. В галузевому розрізі охорона здоров'я посідає особливе місце в системі національної економіки та відіграє визначальну роль у рамках реалізації соціальної політики країни.

Станом на сьогоднішній день в Україні, – і це оптимістичне припущення, – лише 42% населення вважаються умовно здоровими, інші потребують лікування на системній основі. Серед причин смерті населення в нашій країні протягом 2010–2011 рр. перші два місця посідають хвороби системи кровообігу та новоутворення [1]. При цьому незаперечним є факт впливу екологічних чинників на вказану невтішну статистику.

Крім того актуальним є врахування територіальних відмінностей екологічно спричиненої захворюваності населення. За показниками загальної захворюваності населення, захворюваності на рак тощо в результаті аналізу, викладеного в роботі [2], регіони України згруповані наступним чином: група із найнижчими показниками захворюваності: Закарпатська, Івано-Франківська, Рівненська та Чернівецька області; група із гіршими за середні в державі показниками захворюваності: Волинська, Львівська, Тернопільська, Хмельницька, Полтавська, Харківська, Сумська області та м. Київ; група з критичними показниками захворюваності: Вінницька, Чернігівська, Запорізька, Київська, Черкаська Кіровоградська та Луганська області; група з катастрофічними показниками захворюваності: АР Крим, Херсонська, Одеська, Дніпропетровська, Миколаївська та Донецька області.

Загалом у Європі антропогенні екологічні чинники (забруднення води, забруднення повітря в приміщеннях і на відкритих територіях, хімічні відходи, транспорт і фактори, які викликають стрес, зокрема шум і робота) є причиною виникнення наступних основних захворювань: діареї, респіраторних інфекцій, онкологічних захворювань, психоневрологічних

розладів, серцево-судинних захворювань, астми, захворювання опорно-рухового апарату, тілесних ушкоджень унаслідок дорожньо-транспортних пригод, отруєння хімічними та отруйними речовинами тощо [3].

Принципами формування та реалізації регіональної екологічної політики в галузі охорони здоров'я є наступні: передусім, визнання здоров'я людей пріоритетом, а постійне підвищення його якісних показників, у порівнянні з існуючими на сьогодні, – одним із основних векторів державного управління та соціально відповідального бізнесу; по-друге, застосування положень концепції стійкого розвитку; по-третє, орієнтація на завдання забезпечення екологічної безпеки з урахуванням відповідних економічних і соціальних чинників тощо.

Держава має встановлювати “правила гри”, а також виконувати роль координатора процесів взаємозв'язку між основними складовими (аспектами) стійкого регіонального розвитку, а саме: соціально-економічних (CE_{EP}), соціально-екологічних (CE_{EP}) і еколого-економічних (EE_{EP}) процесів щодо формування системи забезпечення здоров'я людей у межах певного регіону (рис. 1 – на основі використання моделі “здоров'я та суспільної екосистеми” Т. Хенкока [4]).

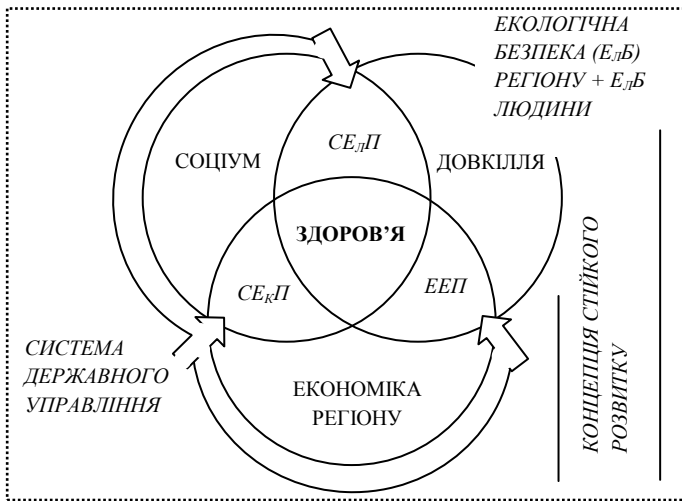

Рис. 1 – Здоров'я як пріоритет регіональної екологічної політики в умовах стійкого суспільного розвитку

1. Трикоз І.В. Оцінка соціально-економічного стану сфери охорони здоров'я / І.В. Трикоз // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2011. – №4(16). – С. 93–97.
2. Мезенцева Н.І. Суспільно-географічний аналіз захворюваності населення регіонів України / Н. Мезенцева, С.П. Батиченко // Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіональний зб. наукових праць – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2009. – Вип. 7. – С. 130–134.
3. Захворювання в Європі, спричинені екологічними факторами [Електронний ресурс] / проект “Зелений пакет”, 2013. – Режим доступу до ресурсу:

УРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ПРИ ВИБОРІ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Божкова В. В., д-р. екон. наук, проф., **Дериколенко О. М.**, канд. екон. наук
Сумський державний університет, Україна

Всі економічні процеси проявляються через дії економічних суб'єктів і, отже, економічна стратегія має бути, прямо чи опосередковано, спрямованою на діяльність цих суб'єктів і сформованою з розрахунку на їхню реакцію. Чинники зовнішнього середовища, що постійно змінюються, з одного боку, та реалізація власної місії, з іншого, змушують вітчизняні промислові підприємства до постійного моніторингу ринку, пристосування до зовнішніх умов, визначення вірних стратегічних пріоритетів. Стратегія має адекватно реагувати на сигнали ринку, формувати ефективні специфічні рішення і забезпечувати підприємству реалізацію найскладніших цілей. Таким чином, важливою і актуальною є здатність економічних суб'єктів розробляти та впроваджувати власні ефективні економічні стратегії.

На рівні промислових підприємств урахування факторів ризику з метою обмеження стратегічних рішень необхідно здійснювати на етапах розроблення стратегії і формуванні тактики діяльності.

Ризик підприємства визначається двома найважливішими складовими: об'єктом і характером ресурсів, які має в своєму розпорядженні підприємство; ринковими позиціями і загальногосподарською структурою [1, С. 298].

Стратегія – генеральна, комплексна програма дій [2], спрямована на досягнення мети підприємства (для більшості головною є висока прибутковість), яка впроваджується завдяки зусиллям команди маркетологів, економістів і менеджерів підприємства.

Французькі вчені і практики виділяють 4 основних типи стратегій, залежно від видів ризику [1, С. 23-25]:

- *стратегія всередині підприємства* – формується на основі оцінки витрат та перспектив розвитку виробничих потужностей, аналізу конкурентних позицій підприємства; передбачає оцінку конкурентного ризику, «імітаційного» ризику, ризику можливого скорочення попиту;

- *стратегія взаємодії підприємств* – заснована на концепції «підряду» та оцінці можливого розподілу та передачі партнерам економічного ризику;

- *стратегія інтернаціоналізації* – при виході на нові ринки збуту; оцінка міжнародного ризику;

- *стратегія диверсифікації* – акцентується на можливостях підприємства в умовах економічного спаду; оцінка ризику при заміні